

pořádá

VÝSTAVU PRO AUDABIAC

na podporu projektu „Uměním ke svobodě“, určeného dětem z dětských domovů

olej, akryl, sololit, 108 x 75 cm, 2002

VALENTIN POPOV – SAMOZPOVĚĎ

obrazy a kresby

ZÁŘÍ – ŘÍJEN 2005

Malý Španělský sál
Španělská 10, Praha 2

„Aby se dítě dobře vyvíjelo, bylo zdravé, sobě k uspokojení a společnosti k užítku, mělo by být co nejméně zraňováno. Mělo by tedy žít v takovém rodinném prostředí, které mu poskytuje náležitě podněty, přiměřeně proměnlivé a rozmanité, odpovídající jeho rozvoji. Tyto podněty společně s okolním prostředím by měly pro dítě vytvářet smysluplný svět protknutý láskou rodiny a prostý pocitu ohrožení, úzkosti či nebezpečí.

V harmonickém prostředí rodiny by si dítě mělo vytvářet své první a nejdůležitější citové vazby a vztahy a mělo by získávat důležitý pocit, že pro ty druhé kolem sebe má nějaký význam. To je pozitivní identita, vědomí vlastního já a vlastní hodnoty.

Pro dobrý vývoj dítěte je rovněž zapotřebí respektovat jeho potřebu otevřené budoucnosti. To znamená, že se na něco těšíme a něco očekáváme. Všechny výše popsané potřeby dítěte by měly být a jsou naplňovány soužitím dítěte s těmi, kteří k němu patří a ono patří k nim. Když některá z těchto potřeb vypadne, je zle,“ říká lékař dětských duší profesor Zdeněk Matějček.

Děti z dětských domovů mají své duše zraněny a projekt „Uměním ke svobodě“ se snaží pomáhat vychovatelům z dětských domovů tyto dětské dušičky „léčit“.

Takové citové poranění může zůstat skryto pod prahem vědomí po celý život a často zakládá negativní postoj k okolnímu světu, k druhým lidem a nakonec i k sobě samému.

Je výsledkem zla, které na dětech páchají vlastní rodiče. Takovému zlu může dítě podlehnout, avšak ze své podstaty má také sílu, aby zlu odolalo a v konfrontaci s ním získalo něco, co jinak získat nelze. Musí však proto mít prostředí, které vychází vstříc jeho přirozeným potřebám, a musí k tomu mít také svobodnou a pevnou vůli.

Právě takové prostředí se snaží vytvořit projekt „Uměním ke svobodě“.

Prázdninový život dětí provázejí totiž umělci. Ti vedou děti nejen v uměleckých dílnách, kde rozvíjejí jejich tvůrčí schopnosti a dovednosti, ale zároveň jim zprostředkovávají kontakt s vlastní uměleckou tvorbou. Děti jsou obklopeny jejich obrazy, sochami, fotografiemi, hudbou, tancem a vším, co tvoří umění uměním.

Slovy švédského pedagoga Franse Carlgrena lze jasně vystihnout, oč v tzv. uměleckých dílnách jde. Není to snaha produkovat "dětské umění", či snad snaha děti kultivovaněji zabavit v době jejich volna, případně v nich odhalit skryté možnosti, uplatnitelné dobře v dospělosti. To vše by se dalo pravděpodobně zajistit jednodušeji. Při umělecké činnosti dětí v rámci projektu jde však o víc. Když se pracuje s dřevem nebo hlinou při vytváření nějaké typické podoby zvířete, když se při malování nebo kreslení zápasí s materiálem, aby se dosáhlo stanoveného cíle, když se střídá rozhod-

nost a trpělivost při vzniku obrazu, pak prožíváme nasazení celé osobnosti. Uvádět v soulad jemnosti hlíny, nuance lyrického sborového zpěvu nebo hry na nástroj, to vyžaduje vytrvalost a schopnost neúnavně cvičit. Krize a pohromy při nacvičování větší hry – na jevišti při malování kulis či šití kostýmů – jsou zkouškami výdrže, ale také krásným zážitkem společného života. A jaké je to uspokojení, když potlesk odmění všechnu námahu a potvrdí štěstí umělecké práce.

Všechna tato umělecká cvičení a úsilí jsou cvičením vůle. Není žádného lepšího školení vůle, než něco s radostí znovu a znovu nacvičovat, i přes překážky a obtíže.

Mnohé úkoly, které jsou dětem v uměleckých dílnách předkládány, vyžadují od nich také vnitřní postoj, jehož instinktivně nejsou vůbec schopny. Opatrný může být nucen stát se smělym, domýšlivý uvážlivým, kdo má slabou vůli, může ukázat vytrvalost a svéhlavý schopnost přizpůsobit se. Toto výchovné působení má hluboké a trvalé účinky.

Letní i celoroční práce s dětmi má i další význam, spočívající v kultivaci jejich tvůrčí fantazie. O ní a o jejím významu pro osobní svobodu mluví zcela srozumitelně opět pedagog Carlgren, když říká, že jednou z nejdůležitějších vnitřních schopností, již může mít dospělý člověk k dispozici, je právě tvůrčí fantazie.

Potřebujeme ji v našem denním životě. Životní cesta člověka bez fantazie je dána směrem, který určují jiní. Takový člověk je nesvobodný. Pro děti z dětských domovů, a nejen pro ně, je tou nejlepší ochranou před závislostmi všeho druhu právě výchova ke svobodě.

VALENTIN POPOV

Narozen: 23. 12. v Sofii

Bydliště: Pod Klaudiánkou 11, Praha 4

Studia:

Střední výtvarné gymnázium v Sofii, absolvoval v roce 1966.

Akademie výtvarných umění v Sofii, obor malba, pětileté studium, absolvoval v roce 1973.

Malba, grafika, užité grafika – více než třicet samostatných a účast na řadě skupinových výstav v ČR i zahraničí, obrazy v galeriích a soukromých sbírkách v ČR, Bulharsku, Švédsku, Německu, Itálii, Francii a USA.

Výběr z výstav:

1978 – Praha, klub Rubín

1980 – Karlovy Vary, městské muzeum

1981 – Sofie, divadlo Sofia

1982 – Varna, městská galerie

1984 – Jáchymov, Františkovy lázně, Břeclav – kulturní střediska

1985 – České Budějovice, městský kulturní dům

1987 – Náchod, městská galerie

1989 – Náchod, okresní galerie
Praha, galerie Porthaimka

Plovdiv, městská galerie

1990 – Most, okresní galerie

1993 – Parma, městská galerie
Praha, galerie 2000

1996 – Praha, Lichtenštejnský palác
Praha, klub Mánes

1997 – Kutná hora, zámek Kačina

1998 – New York, Queensborough College
Art Gallery

Praha, galerie S. T. E.

1999 – Náchod, galerie U Slovana

2000 – Praha, Golem Club

2002 – Praha, galerie Litera

1992 – 2000

účast na pěti skupinových výstavách
Nového sdružení pražských umělců
v Praze a Čechách

1975 – 1991

Výtvarný redaktor časopisu Bulharsko, vydávaného Bulharským kulturním střediskem v Praze – grafická úprava časopisu, organizace výstav a koncertů.

1991 – 2002

Samostatná činnost v oblasti velkoplošné reklamy – návrhy reklam, realizace formou nástěnné malby, spolupráce s Komerční bankou, Radiomobilem, Zürich pojišťovnou, Divadlem Spejbla a Hurvínka a dalšími.